

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra KIÆRMINDER til Kong Frederik den Sjettes Krands

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 332.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig08val-shoot-idm139746844110944.pdf> (tilgået 19. september 2021)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

↪ Er det nu sandt, hvad jeg her, indtil videre, maa forudsættesom en afgjort Sag og historisk Kiendsgjerning, at der under *Frederik den Sjettes* Styrelse kom nyt Liv i *Modersmaalet*, *Folkesangen* og *Fædrenes Ihukommelse*, da følgerdet vel ikke af sig selv, at han derfor stod i et *levende og inderligt Forhold* til dem, men da ingen Dansk Konge imange Aarhundrede er blevet saa lydelig og liflig besunget paa *Modersmaalet*, saa kiærlig fulgt til Jorde og saa forsikkert omet levende Minde, saa kan jeg umuelig tage i Betænkning at sige, der gik og der gaaer Syn for Sagn, at *Frederik den Sjette* stod i et levende, ægteskabeligt Forhold til vort *Modersmaal*, og i et levende, faderligt Forhold til den folkelige Sang og mindelige Tale paa *Modersmaalet*, derfor græd de ved hans Baare og skal bestandig ære og takke ham i hans Grav! Hermed vil jeg nu vist ikke sige, at Gienfødselsen eller Oplivelsen af alt det Folkelige hos os var *Kongens* eget Værk, thi jeg har aldrig dulgt, vil ikke heller dølgge, at dertil udkrævesen langt højere Kraft end der hviler selv i den enevældigste Konges Haand, saa naar Jordens Mægtige vil være Skaber Aander, da bliver Skabningen derefter, idelt Fuskeri, som, naardet glimrer mest, er dog kun *Skin*; men jeg vil dog ikke blotsige, hvad der er Alle vitterligt, at denne Folke-Aandens Oplivelse tilsigtedes og understøttedes af Kongen, men at, efter min Overbeviisning, var den kun muelig under en i alle Maadersaa livsalig og folkelig Konge, som *Frederik den Sjette*. Ja m. H. for at begynde fra Vuggen, da mistede *Frederik den Sjette* sin kiædelige Moder saa tidlig og under saadanne Omstændigheder, at vi vel maae sige: han kiendte ingen anden *Moder* end *Danmark*, derfor blev ogsaa *Dansk* hans *Modersmaal* og som Kongens *Modersmaal* kom det jo ogsaa paa *Thronen*, Dette vilde nu vist nok kun være et Ordspil, eller *Thronbestigelsen* vilde i alt Fald kun været en forfængelig Ære, hvis der ikke havde været mere *Dansk* hos Kongen end *Tungen*, men dog var *Tungens* *Danskhed* ogsaa nødvendig, naar ikke hans *Danske Hjerter* skulde være stumt og magtesløst; thi det er ingenlunde Nok, at en Konge forstaaer sit Folk, som man forstaaer en Fremmed, paa hvis Sprog man kan udtrykke sig til Husbehov, nei, Folkets *Modersmaal* maa ogsaa være Kongens, om de skal finde en Fader paa *Thronen*, og alle andre Sprog maa han betragte som »fremmede,« hvis Han skal lade Folkets Hjertelag, Tankegang og Talemaade vederfares Ret. De veed m. H. jeg er langt fra at sige, der under *Frederik* 333 den *Sjette* blev gjort for vort *Modersmaal* enten Alt hvad der kan gøres, eller selv hvad der maa skee, før det i Sandhed kansiges at herske i Landet, og jeg har ingenlunde glemt, at selv da Kongen aabnede Døren for *Dansken i Soer*, den igiensemak i som af sig selv og sprang i Baglaas, og trænger hardt til at lukkes op paany med »*Kongens Nøgel*.« Nei, ogsaa herer visselig Roes Nok at høste for *Christian den Ottende* og alle Hans værdige Efterfølgere, thi baade trænger *Modersmaalet* til at leve længe paa en fortrolig Fod med *Konger* og *Dronninger* og alle dem i Høiheden, for at tilbagevinde, velikke sin gamle Majestæt, thi den bevarede *Modersmaalet* selv i *Trælle-Dragten*, men dog tilbagevinde den majestætiske Holdning og Gang, Fiinhed og Frimodighed, der nødvendig maatte have ganske tabs, mens *Dansk* til daglig Brug kun herskede i Hytten og i Borgestuen, og vilde været uerstattelig forloren, hvis ikke *Dannekvinden* havde været saa poetisk, som hendes *Skjalde-Sønner* i de sidste Dage røbede; baadetrænger *Modersmaalet* til kongelig Dannelse og høviske Sæder, og det trænger til kongeligt Forsvar paa *Dronning-Stolen*, thidet vil aabenbar holde hardt, før alle fremmede Sprog, som vil trives i *Danmark*, gjør deres Pligt, falde til Føie, knæle for *Dronningen* og bringe hende Gaver. Kun maa det aldrig glemmes, at det var *Frederik den Sjette*, der høit ophøiededen dybt Fornedrede, og gjorde *Kæmpe-Skridtet*, ved at sætte *Modersmaalet* paa *Thronen* og gjøre *Folke-Stemmen* tilsit *Raad*, og skulde *Danmark*, som Gud forbyde! nogensindefaae en Konge, som foragtede vort *Modersmaal*, da vilde hanog lære, der er kommet baade Liv og Kraft og Kiækhed i det, saa efter *Frederik den Sjettes* Dage fnyser *Dansken*, som en fornærmet *Dronning*, blot ved Tusindedelen af den Undertrykkelse, Spee og Spot, den under sine *Trællekaar* taalmodigbar.